

Statenmededeling

Onderwerp

Landelijk duurzaamheidskader voor hoogwaardige inzet biogrondstoffen

Datum

2 februari 2021

Documentnummer

GS: 4826536

PS: 4831770

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het landelijk duurzaamheidskader voor hoogwaardige inzet van biogrondstoffen - zoals opgesteld door het ministerie van EZK - in relatie tot het gebruik van biogrondstoffen in Noord-Brabant.

Aanleiding

In het Klimaatakkoord kondigde het kabinet aan dat het een kader ontwikkelt voor de duurzame inzet van biomassa. Het ministerie van EZK heeft de Sociaal Economische Raad (SER) op 10 september 2019 verzocht om het kabinet hierover te adviseren. Het advies van de SER is opgenomen in het rapport '[Biomassa in balans](#)' dat in juli 2020 is gepubliceerd.

Op 8 juli 2020 heeft de VVD statenvragen over dit SER-rapport gesteld, tevens heeft de VVD om een statenmededeling verzocht. In ons antwoord hebben we toegezegd te komen met een statenmededeling rondom het gebruik van biomassa binnen Brabant en hierin de kabinetsreactie mee te nemen.

Op 16 oktober 2020 heeft het ministerie van EZK het [landelijk duurzaamheidskader voor de hoogwaardige inzet van biogrondstoffen](#) gepubliceerd.

In deze statenmededeling beschouwen we het landelijk duurzaamheidskader in relatie tot het gebruik van biogrondstoffen in Noord-Brabant.

Daarmee beantwoorden wij ook de door de VVD gestelde vraag en beschouwen wij de gedane toezegging als afgehandeld.

Een notie vooraf: in het SER-rapport en in het landelijk duurzaamheidskader wordt de term biogrondstoffen gehanteerd in plaats van biomassa. Deze term omvat alle materiaal van plantaardige of dierlijke herkomst. Voorbeelden zijn: houtresten uit de meubelindustrie, mest, slib uit de rioolzuivering of voedselresten. Voor deze stoffen bestaat een breed palet aan bestaande en nieuwe toepassingen. Met de term biogrondstoffen kan de diversiteit en de waarde van biomassa beter worden weergegeven.

Wij sluiten ons bij deze terminologie aan, vooral omdat dit de verschuiving van focus op verbranden naar circulaire toepassingen markeert.

Bevoegdheid

Het provinciale instrumentarium dat toeziet op de inzet van biograndstoffen bestaat uit de Omgevingsvergunning Milieu en de Wet natuurbescherming.

De provincie is bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning Milieu bij biomassacentrales met een vermogen groter dan 50MW thermisch. Voor vermogens van 15 tot 50MW thermisch is de gemeente bevoegd gezag. Voor biomassacentrales met een vermogen kleiner dan 15MW thermisch volstaat op dit moment een melding bij de gemeente. Voor installaties op vaste biograndstoffen (zoals hout) met een vermogen van minder dan 15MW thermisch wil het kabinet een vergunningsplicht invoeren.

Een biomassacentrale is vergunningplichtig op grond van de Wet natuurbescherming, indien er sprake is van een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur.

Kernboodschap

1. *Het landelijk duurzaamheidskader zet een rem op de laagwaardige toepassing van biograndstoffen.*

Het kabinet stelt nog dit jaar een jaartal vast voor de beëindiging van de subsidies voor houtige biomassa voor lage temperatuur warmte (dat is beneden 100 °C). Het kabinet verstrekt vanaf dan geen nieuwe subsidies meer voor bij- en meestook van biograndstoffen in kolencentrales en voor het opwekken van uitsluitend elektriciteit met biograndstoffen. Voor installaties op vaste biograndstoffen (zoals hout) met een vermogen van minder dan 15MW thermisch wil het kabinet een vergunningsplicht invoeren (dit is nu een meldplicht). De emissienormen voor nieuwe kleine en middelgrote installaties worden aangescherpt, deze nieuwe normen treden uiterlijk 1 januari 2022 in werking.

Het beoogde effect is dat er (veel) minder nieuwe installaties voor dit type toepassingen (het zo genoemde laagwaardig gebruik) gerealiseerd gaan worden.

2. *Het gebruik van biograndstoffen voor hoogwaardige toepassingen en overbruggingstoepassingen zal toenemen.*

Het toepassen van biograndstoffen als materialen en in de chemie wordt gezien als hoogwaardig. Deze toepassingen worden -volgens het landelijk kader- opgebouwd.

Voor overbruggingstoepassingen zet het kabinet voor de korte termijn in op opbouw en pas voor de langere termijn op afbouw van de inzet van biograndstoffen. Dit is nodig omdat het ontwikkelen van duurzame alternatieven hiervoor langere tijd nodig heeft.

Onder die overbruggingstoepassingen vallen hoge temperatuur warmte en lage temperatuur warmte voor flexibel vermogen, bestaande warmtenetten (zoals het Amernet) en pieklast. Pieklast is het vermogen dat bovenop de basislast wordt gevraagd, bijvoorbeeld bij lage buitentemperaturen. Flexibel vermogen kan worden ingezet als pieklast maar ook als back-up vermogen.

Datum

2 februari 2021

Documentnummer

GS : 4826536

PS : 4831770

3. *Biomassaverbrandingsinstallaties in Noord-Brabant zijn veelal kleine installaties (<15MW thermisch).*

De gerealiseerde biomassa installaties in Noord-Brabant waar vaste biograndstoffen worden verbrand zijn met name kleine installaties (<15MW), in totaal circa 40 stuks. Daarnaast zijn er circa 5 middelgrote installaties met een vermogen tussen de 15 en 50MW. Er is één grote installatie (de Amercentrale) die zowel elektriciteit als restwarmte (350MW thermisch) levert.

De toepassing van de verschillende installaties is divers en kent zowel laagwaardige als overbruggingstoepassingen.

Datum

2 februari 2021

Documentnummer

GS : 4826536

PS : 4831770

Consequenties

1. *Kleinschalige én grootschalige installaties kunnen nog steeds gerealiseerd worden.*

De huidige en de voorgenomen wet- en regelgeving en het landelijk subsidiebeleid maken de realisatie van nieuwe kleinschalige en grootschalige biomassacentrales in Noord-Brabant nog steeds mogelijk.

Indien deze initiatieven aan alle huidige vergunningvereisten voldoen, heeft de provincie respectievelijk de gemeente geen juridische grondslag om ze te weigeren.

Gegeven de voorziene beperkende maatregelen van het kabinet (als genoemd bij kernboodschap 1) gaan wij ervan uit dat het realiseren van nieuwe biomassacentrales voor initiatiefnemers in vele gevallen niet interessant meer is.

Europese en internationale zaken

De CO₂-emissie als gevolg van de inzet van biograndstoffen wordt aangemerkt als "biogeen", en telt niet mee als emissie voor het klimaatakkoord van Parijs. Het vervangen van fossiele brandstof door biogene bronnen, wordt daarmee beschouwd als een CO₂-emissiereductie.

In dit akkoord is afgesproken om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk, waarbij het streven is om de opwarming beperkt te houden tot 1,5 graad Celsius. Indien minder biomassaverbrandingsinstallaties worden gerealiseerd, moeten alternatieven zorgen voor een vergelijkbare CO₂-emissiereductie om toch de doelstellingen van Parijs te halen.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Bijlagen

Geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

2 februari 2021

Documentnummer

GS : 4826536

PS : 4831770

Mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I.A.H.M. Cortenbach, (06) 18 30 34 63,
icortenbach@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer R. Heijmerink, (06) 55 68 65 65,
rheijmerink@brabant.nl.